

Kovács katáng Ferenc

Született zöld

Állok a sorban, mindent látok és hallok. A pult végén magas homlokú, nyílt tekintetű lányok rakják papírzacskóba az árut. Ifjonti hévvel érvelnek a műanyag szatyrok ellen. Pólójukon Greta Thunberg svéd diáklány méregzöld arcma. Rollupon színes ábrák, diagramok, elrettentő felvételek. Szemétsziget az óperenciás tengeren, lufira felfújódott bálnák. Körülöttem sápadt, szörnyülködő vásárlók. Leülök egy padra – zöldidegennek bélyegzett őskövület – tesztek úgy, mint akit legyűrt a kor, pedig csak indulataimmal viaskodom. Nekem legyen lelki furdalásom, mert folpackba csomagolnak minden egyes borsószemet? Nem az én tisztem eldönteni, mi hoz bajt a Földre, vízre, ózonpajzsra. Vannak nálam okosabbak; választottak, erre kitanultak. Zöldtudatosá akarnak gyúrni. A magam módján voltam, vagyok és leszek is. Zöldfűlűn, zsebpénzre éhesen anyám szavára vittem vissza a tejes-, sörös- és bambisüvegeket. Mosták, sterilizálták, újratöltötték. Megelőztem a mozgalmat? Gyalog jártam, nem kopott térdig a lábam, időnként elkötöttem nagyapám kerékpárját. Az útközépen fociztunk, szánkóztunk, korcsolyáztunk, kipufogógázzal nem mesélt a fáma. Nagyi teknőben mosott, háznál főzött vegyszermentes szappant használt. Nap és szél szárította a ruhát (s ugrottunk, mint a dörzsölt bolha, eső elől lekapkodni a kötélről). Szárítószekrény, mikrohullámú sütő, jégkockaadagoló? Minek gyártják, hogyha káros? A harmadik szomszédban volt csak tévé, esténként oda jártunk. Másnap megdumáltuk a suliban; egy csatorna, egy az élmény.

Tekerős kávédarálónk volt, rézmozsarunk, Nagyi nem konyha-géppel, közönséges fakanállal kevert az ötlaposhoz tészta. Régi újság porosodott a sarokban, pukkasztós fólia híján abba csomagoltunk.

Konditerem helyett a veteményesben kapáltunk, lócitrommal trágyáztuk a földet. Ásott kút vizével locsoltunk, előtte benne hűlt a dinnye és a szikvíz. Artézi vagy nyomókútból ittunk, nem petpalackból. Elektromos fűnyírót csak amerikai filmekben láttunk. Mi, a született zöldek.

Nem dobtunk szemétkébe semmit. Moslék a disznónak, száraz kenyér prézlinek, lyukas bilibe muskátlí! Rozsda ellen avas szalonnaszír a fűrészlapra. Hullott gyümölcs nem létezett. Összeraktuk, ami szétesett. Komoly szerszámot a szomszédtól kértünk kölcsön. Mi, az alaptól zöldek.

Huzat volt nyáron, nem léghűtő. Télen réteges-mackósan öltöztünk a mérsékelt fűtött lakásban.

Jött idő házalókkal, csábító masinákkal, zsúfolt áruházakkal. Elirigyeltük a szomszéd meggyipros autóját. Orrán-száján reklámtévé került a konyhába is.

Dübörög a fogyasztói társadalom. A fejlődés érdekében harácsolj, zabálj!

Kiközösítenek, ha nem vagy trendi, korszerű és modern, ha nincs húzós zöldszlogened? Ne ostromozd magad, ha bedaráltak a fogyasztói láncba! Hogy is állunk ok és okozattal?

Kedves ifjú barátaim, pénteki iskolakerülők! Helyesírási hibáktól hemzsegő felirattal, kólával a kézben, rágózva, üres szavakat skandalva jutunk-e előbbre? Még valami, József Attilától:

Ne légy szeles.

*Bár a munkádon más keres –
dolgozni csak pontosan, szépen,
ahogy a csillag megy az égen,
úgy érdemes.*